

loven i sin § 3 har fastslaaet denne Forbindelse, og vi maae derfor holde os til den. Jeg kan ikke Andet end komme til at tænke paa et andet Spørgsmaal, der har lydt fra hans Side, nemlig om en Kirkeforfatning, saaledes at enhver Foranstaltning, der angik en Udvikling af Folkekirken, skulde udflydes, indtil vi fik en saadan Forfatning, medens det her saa klart som muligt blev godtgjort, at man ikke kunde komme til en Kirkeforfatning. Man vil nu, siger man, ikke forhandle om Præsternes Lønning, førend man har faaet Forbindelsen mellem Stat og Kirke løsnet; men jeg troer nu, at det er ligesaa let at vise, at det, det ærede Medlem nu vil have, heller ikke kan faaes, og enhver Reform af de her foreliggende Forhold vil altsaa blive udflydt for bestandigt, hvis man skulde vente paa dette. — Der er opfattet Spørgsmaal om, hvorvidt det foreliggende Forslag i oeconomist Henseende vil være en Binding eller et Tab for Statskassen. Nogle have anført, hvad der ogsaa er udtalt af nogle af dem, der vare Medlemmer af det oftnævnte Udvalg, der har udarbejdet det foreliggende Lovforslag, at Forslaget, hvis det vedtoges, vilde medføre ganske overordentlige Ørder for Statskassen, medens det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein), der sidder lige foran mig, rigtigt har sagt, at det vilde bringe Statskassen en stor Binding; — det er altsaa to ganske modsatte Betragtninger. Jeg har Grund til at troe, at Sandheden ligger i Midten, og at den ærede sidste Taler (Steenstrup) havde Ret, naar han sagde, at det hverken vil medføre Binding eller Tab. Der kan ikke her tales om nogle Hundreder, eller enkelte Tusender; men, tager man Sagen som en Heelhed, troer jeg, at Sandheden træffes, naar man siger, at der ikke kan gjøres Regning paa egentlig Binding, eller egentligt Tab. Min Grund til at paastaae dette, er den, at et meget talkyndigt Medlem af det Udvalg, jeg jævnlig maa henvise til, dengang har gjort en Beregning, som jeg troer var saa nøagtig, som en saadan Beregning kan gjøres, og som fik det Facit ud, at, naar man beregner, hvad der vil spares i Befolkningens Sommer ved at affkaffe Offer og Accidenter, og regner dette med, vilde det gaae om-

trent lige op; altsaa vilde Statskassen faae en saameget større Udgift overfor den Indtægt, den fik ved at indbrage Tienderne, som Offer og Accidenter beløbe sig til; men det maa dog ogsaa siges at være til Fordeel for Statskassen, hvad der spares af Befolkningens Sommer. — Det har glædet mig meget, baade fra det politiske Standpunkt, hvorpaa jeg selv staaer, som ogsaa fra det Standpunkt, hvorpaa de Medlemmer, som med mig have udarbejdet dette Lovudkast i 14de Samling, stode, at ikke Nogen, selv den ærede Minister indbefattet, har fremsat det Allerfjernetste om, at de Lønninger, her ere foreslaaede, skulde være for ringe. Seet fra det politiske Standpunkt, hvorpaa vi, som have udarbejdet Forslaget, staae, er det en stor Tilfredsstillelse, at Ingen kan sige, at det, vi foreslaae som Løn, er for ringe. — At man fra andre Sider og med andre Betragtninger for Die kan sige, at det er for høit, finder jeg saa naturligt, at man meget let kunde komme til at sige sig selv, at det er for høit; men Gæt af To: naar et Forslag i denne Retning kommer fra den Side, hvortil jeg hører, er det bedre, at man kan sige, at det er for høit ansat, end at det er for lavt. Der næst vilde jeg sige, at for mig stiller det sig saaledes, at man ikke maa beregne det Allerfjernetste som Indtægt for Præsten gennem de frivillige Offre. Jeg troer ikke, at det vilde være rigtigt at stille Lønnen saaledes for noget Embede, at man siger: naar Embedsmanden nu faaer de og de frivillige Bidrag til, saa har han en passende Løn; nei, man skal lade dette Spørgsmaal om de frivillige Offre, om de ville blive større eller mindre, eller slet Intet, ligge udenfor sin Betragtning, naar man vil bestemme, hvad der er passende Løn for de Geistlige. — Spørgsmaalet om Pensioneringen er bestandigt kommet tilbage. Herom yttrede jeg mig sidste Gang saaledes, at jeg vilde ansee det for en særdeles god Bei at komme ind paa, naar man her kunde komme til at affkaffe Pensionerne; men jeg maa gjøre opmærksom paa, at aldeles affkaffe Pensionerne kunne vi ikke, thi det vilde være grundlovstridigt. Grundloven forudsætter nemlig i sin § 17, at de af Kongen ansatte Embedsmænd ere pensionsberettigede. Man kan nedsette Pensionerne og bestemme deres